

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző: ~

Cím: *Budapest ellátása*

Forrás: *Pesti Napló*

Br.

(Hely)

917. I 18.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

381 631

Hely

Idő

"1917"

Személy

Helyszám

381 631 1917

Budapest ellátása

Ezerpercentes áremelkedések

Áruhiány és árdrágaság jellemezte a főváros élelmiszerellátását a háboru első két esztendejében. Az árak ma sem alacsonyabbak, de hogy a közönség türelmes megadással tűri helyzetét, annak kétség-telenül az az oka, hogy az áruhiány a legtöbb cikkekre nézve lényegesen megnyúlt. Akik Budapest élelmiszerellátását hivatalból intézik, minduntalan elégtétellel hivatkoznak Bécsre és Berlinre, holott az elsőrendű élelmiszerellátások kielégítése nem tűr meg relatív értékelést és az agrár Magyarország fővárosa kétségtelen előnyben van e téren a szövetséges államok fővárosaival szemben. Budapest élelmiszerellátásának szervezatlensége a háboru folyamán megjavult, de amíg a háboru tart, semmi kilátás nincsen arra, hogy tökéletes rend legyen.

A jegyrendszer általában bevált. A lisztjegy és kenyérbiztosítva tulajdonosainak minimális, de igazságosan megszabott igényeit. Az új termés óta zökkenés nélkül váltják be mindenütt ezeket a jegyeket és a pesti közönség, amely természeténél fogva irtózik minden rendszertől, ma már beosztással fogyasztja el mindennapi kenyerét. Fol-kusházy Lajos tanácsnok, a közzelemezési ügyosztály vezetője, a tizes bizottság legutóbbi ülésén azt a megnyugtató kijelentést tette, hogy a lisztbeho-zatal mostanában akadálytalanul folyik és így a liszt- és kenyéradagok betartása az új termésig sem mennyiségi, sem minőségi nehézségekbe nem ütközik. Remény van arra is, hogy a Közzelemezési

Hivatal kukoricakeverési terve érintetlenül fogja hagyni a budapesti kenyeret és csak a vidékre fog vonatkozni. A zsemle száműzésével érzékenyen ható áldozatot hoztunk a szövetségi hűségnek. A tejhiányt megoldhatatlan problémának nyilvánították a városházán, ez pedig súlyos baj, mert a tej talán a lisztnél is fontosabb. A legutóbbi hetekben a napi tejfelhozatal százezer literre süllyedt és egészen február közepéig nincsen kilátás a felhozatal fokozására. A két éven aluli gyermekeken kívül csak a láz betegek jutnak tejhez és a kávéházak tejfogyasztása korlátozásának az volt a következménye, hogy a maximális árakat túlfizető kávéházaknak szállító termelők nem hozzák többé Budapestre a tejet, mert a vidék tullicitálja a fővárost. A vaj árának maximális ára olyan magas, hogy ha a Közzelemezési Hivatal nem pótolja rendelkezését, úgy a tejtermelők valamennyien még intenzívebb vai- és sajt-termelésre fognak berendezkedni. Sajtban nincs hiány, csak a külföldi sajtok maradtak el. A Haditermény r. t.-nak öt vagon ementháli-sajtja van a közraktárakban; a Közzelemezési Hivatal ezt a csekély mennyiséget a vidék ellátására szánta és a fővárosi sajtkereskedőknek csak hosszas könyörgésre utalt ki néhány métermázsát. Nem volt köszönet benne, mert az ementháli nagy része romlott volt már. A husellátás örömdetesesen javult, ami első sorban a közön-

ség érdeme, mert szomorú kényszerűségből erősen redukálta a szükségletét. Sertéshus most bőven van. Zsirban nincsen pillanatnyilag hiány; ez azonban muló tünet és a magyarázata az, hogy most van a vidéki disznótorok ideje. Érdekes háborus jelenség, hogy igen sok pesti ember vásárolt a vidéken malacot; ezeket ugyancsak a vidéken kihizlalták, karácsonykor leölték és mostanában számos pesti háztartás van hosszú időre ellátva zsirral, oldalassal, füstöltbussal, szalonnával. Egészen bizonyos, hogy ha a készletek összeírásával vártak volna mostanáig, úgy az eredmény sokkal öröme-tesebb lett volna. Reméljük, hogy a boldog disznótulajdonosok nem fogják igénybe venni zsirjegyeiket és a főváros készlete nem fog egyhamar kimerülni. A cukor — hála a cukorkartel előzékeny-ségének — szintén a közzelemezés megoldott problémái közé került, mert a cukorjegyek honorálá-sának nincsen többé akadálya. A főváros nyolc nagykereskedő és két fűszerkereskedő egyesület útján juttatja el a cukrot a kiskereskedőkhöz, akik minimális haszonnal váltják be a fogyasztók cukor-jegyeit. A nagykereskedők vagononként 340 koro-nát keresnek a cukron, de ebből a szállítás és ke-zelés költségeit fizetik. A burgonyaellátás nem egyenletes, sokszor megtörténik, hogy a községi zöldségárusító üzemnek nincsen burgonyája. A fel-hozatal nehézségei csak tavasszal fognak csök-kenni. A tojás még mindig kifelé gravitál és az ára egyre emelkedik. A rizsből, amelyet a főváros két esztendővel ezelőtt vásárolt, kevés van már. Összesen mintegy ötven vagonja volt a főváros-nak, ebből tavaly sok fogyott el, úgy, hogy az őszre, majd januárra ígért rizs még mindig nem került

(riely) (100) (100)

piacra és talán csak a gyermekek fogják kapni belőle. Azokat a híreket, amelyek szerint a főváros heverő rizskészlete megromlott, erélyesen megcáfolták. A rizst a főváros átlag 1 korona 60 fillérjével vásárolta és még tavaly 2 korona 20 fillérjével árusította; ma már egy kilogramm rizs ára 16 korona a magánforgalomban. Két hónap múlva elérkezik a friss zöldség szezonja, ami minden esetre könnyebbséget fog okozni a táplálkozásnál. Budapest ellátásának problémáihoz tartozik a szén- és fahiány is, amelyet csak a tavasz ébredése fog enyhíteni, szintugy a petróleumhiányt is, amely különben petróleumjegyek formájában ütközik ki.

Az élelmiszerüzletek előtt való ácsorgás, az üzletek megrohanása, már nem olyan botrányos, mint volt még néhány héttel ezelőtt; az intézkedések, amelyekben báró Kürthy Lajosnak is része van, azt bizonyítják, hogy megoldatlan problémák még az élelmiszerellátás terén sincsenek.

Befejezésül közöljük az élelmiszerek áralakulását a háboru kitörése óta. A számok beszélnek és súlyos tanuvallomást tesznek 100, 200, 300 sőt 1000 percentes árdrágítások mellett.

	1914. július 1.	1915. július 1.	1916. július 1.	1917. január 17
Rostélyos, felsál, fehérpecs.	1.60—3.—	5.20—6.—	11.—12.—	11.20—12.—
I. oszt. leveshus	1.60—2.40	4.40—6.—	11.—12.—	11.40—12.—
II. oszt. leveshus	1.20—2.20	4.40—5.60	9.80—11.60	10.40—11.60
Nyakhus, fejhús, ökörfark	1.—2.—	3.60—5.40	8.60—11.—	8.60—11.20
Növendékmarha	1.60—1.72	4.40—4.80	8.80—9.60	9.20—9.60
Borjucomb	1.60—3.40	5.—7.—	11.—14.—	11.—12.60
Borjubordás	1.40—2.80	4.80—6.—	9.50—11.60	9.—11.60
Bárány	1.80—2.40	2.60—.—	7.—8.—	9.—9.20
Sertéscomb	1.84—2.80	4.80—5.60	8.80—11.—	8.—8.40
Karaj	2.—2.80	5.—6.—	11.—12.—	9.—9.20
Tepertő	1.56—1.80	4.20—.—	6.—6.40	6.—6.80
Zsír	1.52—1.68	4.80—5.20	8.40—14.—	9.40
Háj	1.56—1.80	4.60—5.20	8.20—14.—	9.30
Teljes tej	—24—32	—40—50	—48—54	—60—64
Lefőlözött	—18—24	—34—48	—28	—30
Tejfel	—70—140	140—2.—	2.—	2.60
Teavaj	3.20—4.—	5.—6.—	9.—10.—	12.80
Ementáli	2.90	4.—5.—	8.—10.—	—
Groji	1.80—2.80	3.60—4.40	8.—9.—	—
Nullás liszt	—42—52	(maximális ár)	—84	1.96
Borsó, száraz	1.40—2.—	1.60—2.50	—66	—78
Bab, száraz	—28—44	1.60	—52—56	70—80
Árpakása	—28—72	1.40	—70—1.20	84—1.20
Rizskása	—30—70	1.20—2.—	3.60—5.60	16.—
Friss tojás	2.—	2.—	2.—	2.—
	(30 drb)	(16 darab)	(8 darab)	(5 darab)
Sóska	—28—70		—60—80	2.—2.40
Paraj	—18—50	30—80	—40—1.20	1.—2.—
Közszégi kenyér		50—50	—46	48
Pékkenyér fehér	—34—44	56—56	—48	52
Új burgonya	—10	—34	—26	—
Ó-burgonya	—06	—12	—24	23
Zöldbab		70—80	1.—1.80	—
Zöldborsó		1.40—1.60	—60—70	—
Csirke ujdonság 1 pár	2.50—3.—	4.50—5.—	4.50—5.—	—
Csirke rántani való 1 pár	3.—	5.—	6.40—8.—	5.—6.—
Sütni való I-a párja	5.—	7.—	11.—12.—	7.—9.60
Sütni való II-a párja	2.—4.—	6.—8.—	7.40—10.—	7.—9.—
Ruca ujdonság 1 pár	5.—	12.—	20.—20.—	—
Ruca ujdonság 1 kg.	3.—	6.—	8.—8.—	—
Ruca hizott 1 pár	8.—	21.—22.—	28.—28.—	46.—
Ruca sovány 1 pár	5.—	10.—	15.—16.—	—
Liba ujdonság 1 pár	8.—	24.—	40.—40.—	—
Liba ujdonság 1 kg.	4.—	7.—	8.—8.—	9.60—10.—
Lud hizott 1 pár	16.—	40.—	50.—70.—	—
Lud sovány 1 pár	10.—	24.—	30.—30.—	—
Cseresznye, fehér 1 kg.	—20	48	—50—70	—
" fehér ropogós	—28	70	1.—1.20	—
" fekete, lágy	—26	48	70—1.10	—
" fekete, ropogós	—40	80	1.40—1.70	—
" piros, lágy 1 kg.	—24	52	—70—1.10	—
" piros, ropogós	—46	88	1.40—1.70	—
" nagyszemű 1 kg.	—60	1.30	1.90—2.30	—
Egres 1 kg.	—20	46	—56—66	—
Egres 1 liter	—20	34	—38—44	—
Meggy, aprószemű 1 kg.	—20	40	—50—60	—
" hólyag 1 kg.	—30	58	—80—1.—	—
" nagysz., spanyol	—38	1.—	1.20—1.40	—
Ribizli 1 kg.	—18	40	50—70	—
Sziv 1 kg.	—40	1.60	2.80	2.80
Vese 1 kg.	—40	1.60	2.80	2.80
Máj 1 kg.	—40	1.60	2.80	2.80
Agyvelő 1 kg.	—40	1.60	2.80	2.80
Lép 1 kg.	—40	1.20	1.80	1.80

Tőgy 1 kg.	—40	1.20	1.80	1.80
Tudó (légső nélkül)	—40	1.20	1.80	1.80
Pacal főzve	—40	1.—	1.20	1.20
Süvegcsukor, nagy süveg	—74	—	1.21	1.21
" 5 kg. söveg	—80	—	1.22	1.22
" 3 kg. süveg	—80	—	1.22	1.21
Kockacukor dobozban	—82	—	1.24	1.24
Kockacukor kimérve	—85	—	1.27	1.27
Pilécukor	—82	—	1.24	1.24
Lisztcukor dobozban	—82	—	1.24	1.24
Lisztcukor kimérve	—85	—	1.27	1.27
Kristálycukor	—74	—	1.21	1.21
Petróleum, közönséges	—30	—	—58	60
Petróleum közönséges	—32	—	—48	50
Só	—24	—	—30	30
Den. szesz, palackozott	—56	—	1.80	1.90
Den. szesz kimérve	—46	—	1.70	1.80
Szalámi egész rudban	4.—	—	13.70	18.—
Szalámi felszeletelve	5.—	—	14.70	20.—

Az árak tehát a legtöbb cikknél megtartották azt a nivót, amelyet egy esztendővel ezelőtt elértek, s amely a háboru előtti állapotokhoz képest hihetetlen magasságot jelent. Csak a hús és a zsir lett valamivel olcsóbb, viszont a tojás, tej, liszt, vaj még drágább.